

A KRE BTK Szabadbölcsészet Tanszéke szeretettel vár minden érdeklődőt a

Szabadbölcsész disputák

című rendezvénysorozatának előadására:

A Protevangelium Jacobi (Jakab ősevangélium) teológiája és kontextusa

Geréby György

associate professor

director Source Language Teaching Group

Mediaeval Studies Department

Central European University PU

Időpont: 2022. október 28. péntek, 12:00

Helyszín: KRE-BTK Reviczky u. 4, 104-es terem

A Protoevangelium Jacobi egy második század végére datálható majdnem kanonikus apokrif irat (óriási hatást gyakorolt az ikonográfiától a hymnológiáig), amit a 'gyermekség evangéliumok' közé szokott a kutatás besorolni. Valójában azonban a Protoevangélium, aminek már a 16. századból származó címe is megtévesztő, sem nem evangélium, sem nem Krisztus gyermekségét tárgyalja, hanem egy történeti köntösbe öltöztetett teológiai mű a Nativitást megelőző és követő eseményekről. A Protevangelium számos, a korban alapvető fontosságú kérdést fűz egyetlen narratívába. Ilyen kérdés Mária története megszületésétől a Nativitásig, a zsidóság szerepe az Megváltás történetében, a női princípium helye, a gyermekszülés metafizikai problémája, valamint Zakariás halálának igazi oka. Az ismeretlen szerző művének régi címe ennek megfelelően 'Történet' volt, de lehetett 'Mária születése' is. A történet kiemelt motívumainak szoros olvasatából, illetve a korabeli eszmékkel való összevetéséből egy kora keresztény teológus igen eredeti víziója bontakozik ki. A motívumok elemzése nyomán a Protoevangeliumról kiderül, hogy egy proto-orthodox narratív teológiai vitáit, ami határozott anti-markionita és anti-gnosztikus álláspontot foglal el a második-harmadik század egyes alapvető teológiai konfliktusaiban. Ezek a mai olvasó számára szokatlannak, sőt akár meglepőnek tűnnek, de a korban nagy jelentőségű és messzire vezető álláspontokhoz vezettek. Előadásomban ezeket a problémákat elemzem a kortárs alternatívák háttérében.